

Konec masopustu varuje před smrtonosnými novotami

Činohra Národního divadla moravskoslezského uvádí Topolovu hru

ohlédnutí za víkendovou divadelní premiérou

Ostrava – Tradiční konec masopustu bývá v lidové pranostice spojen i se symbolickým vynášením smrti z obce. Josef Topol ve své hře Konec masopustu tento obraz významově posunuje: masopustní maškary a jejich rej zde dostávají opačný, netradiční význam. Slouží vládnoucímu režimu a přemlouvají sedláka, aby dal své pole do družstva. Autor tím varuje před novotami, které nepřináší prospěch, ale naopak ve svém důsledku přinášeji smrt. Činohra Národního divadla moravskoslezského (NDM) uvedla ve čtvrték premiéru a v sobotu druhé představení této hry. Režisér Janusz Klimsza rozhodně neinscenuje prvoplánové obraz z dob kolektivizace vesnice. V jeho pojetí Topolova Konce masopustu jsou zdůrazněny osobní podíly každého jednotlivce na tragédií celku. A každá z jednajících

SNÍMEK ZE HRY Konec masopustu. Foto: Radovan Šťastný

cích postav nese svůj podil viny.

Scénograf David Bazík tenkrát využil pověstnou rozlehlosť hraciho prostoru v ostravském Divadle Jiřího Myrona velmi umně, otevřel hloubku i výšku jeviště, ba využívá funkčně i boční trakty. Hudba Zbyňkova Siwka obsahuje mnoho varovných hlubokých tónů a podrhuje varovnou výpověď inscenace.

Eliška Zapletalová si v kostýmech vyhrála zejména u masopustních maškar. David Viktor v roli sedláka Krále vytváří postavu marně se držící tradičních hodnot (v dlouhých pasážích němě účasti na všude okolo probíhajícím ději symbolicky objímá a zoufale drží v náruči vlastní stůl ve své kuchyni). Výrazné postavy vytvářejí zejména Renáta Klemensová

v roli osamělé bezcharakterní švadleny Věry, František Večeřa coby holič přezdivaný Smrták a zvláště pak Petr Houska v postavách Mladíka a hybatele děje, maškary Husara. Robert Urban v roli pánska či chuligána Rafaela nepatrně přehrává, naopak naprostě věrohodná ve své tragicky nesfastné lásce je Marie, dcera sedláka Krále v podání Lady Bělaškové. Výraznou postavou jsou i Jindřich, Králův syn, jak jej ztělesňuje Jan Kovář, a to v obou rovinách postavy – jako stále ještě nedospělý syn svého otce i jako maškara Smrti, Tajemník Tomáše Jirmana, Předseda Miroslava Rataje, Cihlář Vladimíra Čapky a Pani Pražka v podání Veroniky Forejtové. Konec masopustu v provedení ostravské činohry NDM je velkou jevištní freskou, skutečně barvitou podívanou, a byl velice zábavnou formou, přece jen velmi vážně varuje před rezignací na poselství minulosti a pravdy obsažené v historické paměti. (lav)